

SET-C

Roll No.

Total No. of Printed Pages—15

607 R

(Regular)

M

(Arts/Science)

[As per 2018 Syllabus]

2018 (A)

ARTS/SCIENCE

MATHEMATICS

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ସୂଚାଉଛି

*Answer the questions of **all** the Groups as directed*

*ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ
ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ*

*Electronic gadgets are not allowed in the
Examination Hall*

ପରୀକ୍ଷା ହଲରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର ନିଷିଦ୍ଧ ଅଟେ

/18-C

(Turn Over)

(2)

GROUP—A

(Marks : 10)

କ—ବିଭାଗ

(ନମ୍ବର : ୧୦)

1. Answer all the questions :

1×10=10

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) A balloon is pumped at the rate of $2 \text{ cm}^3/\text{minute}$. Write the rate of increase of the surface area, when the radius is 0.5 cm .

ଗୋଟିଏ ବେଲୁନକୁ $2 \text{ ସେ.ମି.}^3/\text{ମିନିଟ୍}$ ହାରରେ ପବନ ଦିଆହେଉଛି। ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ 0.5 ସେ.ମି. ହେଲେ, ପୃଷ୍ଠ କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ବୃଦ୍ଧିର ହାର ଲେଖ।

(b) Write the definite integral which is equal to

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \frac{r}{\sqrt{n^2 + r^2}}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \frac{r}{\sqrt{n^2 + r^2}}$$

ଲେଖ।

(c) If p and q are respectively degree and order of the differential equation $y = e^{dy/dx}$, then write the relation between p and q .

ଯଦି p ଓ q ଯଥାକ୍ରମେ ଅବକଳ ସମୀକରଣ $y = e^{dy/dx}$ ର ଘାତ ଓ ଅର୍ଡର ହୁଏ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଲେଖ।

(3)

(d) If $(\vec{a} \times \vec{b})^2 + (\vec{a} \cdot \vec{b})^2 = 144$, write the value of ab .

ଯଦି $(\vec{a} \times \vec{b})^2 + (\vec{a} \cdot \vec{b})^2 = 144$, ତେବେ ab ର ମୂଲ୍ୟ ଲେଖ।

(e) Write the equations of the line $2x + z - 4 = 0 = 2y + z$ in the symmetrical form.

$2x + z - 4 = 0 = 2y + z$ ରେଖାର ସମୀକରଣ ସମମିତ ରୂପରେ ଲେଖ।

(f) Sets A and B have respectively m and n elements. The total number of relations from A to B is 64. If $m < n$ and $m \neq 1$, write the values of m and n respectively.

A ଓ B ଯଥାକ୍ରମେ m ଓ n ଉପାଦାନ ବିଶିଷ୍ଟ ସେଟ୍ ଅଟନ୍ତି। A ଠାରୁ B ସର୍ବମୋଟ ସମ୍ବନ୍ଧ ସଂଖ୍ୟା 64 ଅଟେ। ଯଦି $m < n$ ଏବଂ $m \neq 1$, m ଓ n ର ଯଥାକ୍ରମେ ମୂଲ୍ୟ ଲେଖ।

(g) Write the principal value of

$$\sin^{-1}\left(-\frac{1}{2}\right) + \cos^{-1}\cos\left(-\frac{\pi}{2}\right)$$

$\sin^{-1}\left(-\frac{1}{2}\right) + \cos^{-1}\cos\left(-\frac{\pi}{2}\right)$ ର ମୁଖ୍ୟ ମାନ ଲେଖ।

(h) If every element of a third order determinant of value 8 is multiplied by 2, then write the value of the new determinant.

ଯଦି ଗୋଟିଏ ତ୍ରିକୋଟୀୟ ତିଟରମିନାଷ 8 ମୂଲ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ହୁଏ ଏବଂ ତାହାର ପ୍ରତି ଉପାଦାନକୁ 2 ଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ କରାଯାଏ, ତେବେ ନୂତନ ତିଟରମିନାଷର ମୂଲ୍ୟ ଲେଖ।

- (i) In a Davis Cup tie between India and South Korea, write the probability that India is ahead 2-1 after 3 matches assuming that both the teams are equally likely to win each match.

ଭାରତ ଓ ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା ଡେଭିସ୍ କପ୍ ମୁକାବିଲାରେ, ଭାରତ 3ଟି ମ୍ୟାଚ୍ ପରେ 2-1ରେ ଆଗୁଆ ରହିବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଲେଖ ଯଦି ଉଭୟଙ୍କ ପ୍ରତି ମ୍ୟାଚ୍ ଜିତିବାର ସମ୍ଭାବନା ସମାନ ହୁଏ।

- (j) Write the interval in which the function $f(x) = \sin^{-1}(2-x)$ is differentiable.

ଯେଉଁ ଅନ୍ତରାଳରେ ଫଳନ $f(x) = \sin^{-1}(2-x)$ ଅବକଳନୀୟ ହୁଏ, ତାହା ଲେଖ।

GROUP—B

(Marks : 60)

ଖ—ବିଭାଗ

(ନମ୍ବର : ୬୦)

2. Answer any three questions : 4×3=12

ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ପଶ୍ଚର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

- (a) Show that

ଦର୍ଶାଅ ଯେ

$$\sin^{-1} \frac{4}{5} + 2 \tan^{-1} \frac{1}{3} = \frac{\pi}{2}$$

(b) Show that

ଦର୍ଶାଅ ଯେ

$$\sin^{-1} \sqrt{\frac{x-q}{p-q}} = \cos^{-1} \sqrt{\frac{p-x}{p-q}} = \cot^{-1} \sqrt{\frac{p-x}{x-q}}$$

(c) Solve the following LPP graphically :

ଲେଖଚିତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ LPPର ସମାଧାନ କର :

Minimize (ଲଘିଷ୍ଟମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର)

$$Z = 4x + 3y$$

subject to (ଯେପରିକି)

$$2x + 5y \geq 10$$

$$x, y \geq 0$$

(d) Let $\sim$ be defined by $(m, n) \sim (p, q)$ if $mq = np$, where $m, n, p, q \in \mathbb{Z} - \{0\}$. Show that it is an equivalence relation.

$(m, n) \sim (p, q)$ ଯଦି $mq = np$ ଦ୍ୱାରା $\sim$ ର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପିତ ହୁଏ, ଯେଉଁଠାରେ $m, n, p, q \in \mathbb{Z} - \{0\}$. ଦର୍ଶାଅ ଯେ, ଏହା ଏକ ସମତୁଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ।

(e) Let $f(x) = \sqrt{x}$, $g(x) = 1 - x^2$. Compute $f \circ g$ and $g \circ f$, and find their natural domains.

$f \circ g$ ଏବଂ $g \circ f$ ନିରୂପଣ କର ଯେଉଁଠି $f(x) = \sqrt{x}$, $g(x) = 1 - x^2$. ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ ପରିସର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର।

3. Answer any three questions :

ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ପଶ୍ଚାତ୍ତର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

4×3=12

(a) Show that (ଦର୍ଶାଅ ଯେ)

$$\begin{vmatrix} a-b-c & 2a & 2a \\ 2b & b-c-a & 2b \\ 2c & 2c & c-a-b \end{vmatrix} = (a+b+c)^3$$

(b) A bag A contains 2 white and 3 red balls and another bag B contains 4 white and 5 red balls. One ball is drawn at random from a bag chosen at random and it is found to be red. Find the probability that it was drawn from bag B.

A ଯୁଗ୍ମରେ 2ଟି ଧଳା ଓ 3ଟି ନାଲି ବଲ୍ ଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ଯୁଗ୍ମ Bରେ 4ଟି ଧଳା ଓ 5ଟି ନାଲି ବଲ୍ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ଯୁଗ୍ମ ଯଦୃଚ୍ଛା ଚୟନ କରି ସେଥିରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ବଲ୍ ବାହାର କରି ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହା ନାଲି ଅଟେ । ଏହି ବଲ୍ଟି ଯୁଗ୍ମ Bରୁ ବାହାର କରିଯାଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(c) If $P(A) = 0.6$, $P(B/A) = 0.5$, find $P(A \cup B)$ when A and B are independent.

ଯଦି $P(A) = 0.6$, $P(B/A) = 0.5$. A ଓ B ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହେଲେ, $P(A \cup B)$ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(d) If A, B, C are matrices of order 2×2 each and

$$2A + B + C = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad A + B + C = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{and } A + B - C = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

then find A, B and C.

(7)

ଯଦି A, B, C ପ୍ରତ୍ୟେକ 2×2 ଅର୍ଡରର ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ସ ହୁଏ ଓ

$$2A+B+C = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad A+B+C = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \quad \text{ଓ}$$

$$A+B-C = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad \text{ତେବେ } A, B \text{ ଓ } C \text{ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର।}$$

(e) Find the inverse of the following matrix :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ସର ବିଲୋମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର :

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

4. Answer any three questions :

$4 \times 3 = 12$

ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ପଶ୍ଚର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) Test the differentiability and continuity of the following function at $x=0$:

ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଫଳନର $x=0$ ଠାରେ ଅବକଳନୀୟତା ଓ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନତା ପରୀକ୍ଷା କର :

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1-e^{-x}}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$$

(b) Show that the sum of intercepts on the coordinate axes of any tangent to the curve $\sqrt{x} + \sqrt{y} = \sqrt{a}$ is constant.

ଦର୍ଶାଅ ଯେ ବକ୍ର $\sqrt{x} + \sqrt{y} = \sqrt{a}$ ପ୍ରତି ଯେକୌଣସି ସ୍ପର୍ଶକର ଅକ୍ଷ ଉପରିସ୍ଥ ଛେଦାଂଶର ସମଷ୍ଟି ଧ୍ରୁବକ ହେବ।

(Turn Over)

(c) Show that

$$2\sin x + 3\tan x > 3x \text{ for all } x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$$

$x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ ପାଇଁ ଦର୍ଶାଅ ଯେ

$$2\sin x + 3\tan x > 3x$$

(d) Differentiate

ଅବକଳନ କର

$$y = \tan^{-1} \frac{\sqrt{1+x^2} + \sqrt{1-x^2}}{\sqrt{1+x^2} - \sqrt{1-x^2}}$$

(e) Differentiate

ଅବକଳନ କର

$$y = (\sin y)^{\sin 2x}$$

5. Answer any three questions :

4×3=12

ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ପଚାରି ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) Find the area of the region enclosed by the two parabolas $y^2 = 4ax$ and $x^2 = 4ay$.

ଦୁଇ ପାରାବୋଲା $y^2 = 4ax$ ଓ $x^2 = 4ay$ ମଧ୍ୟରେ ଆବଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର।

(b) Form the differential equation whose general solution is $y = a\sin t + be^t$.

ଅବକଳ ସମୀକରଣଟି ଗଠନ କର, ଯାହାର ବ୍ୟାପକ ସମାଧାନ $y = a\sin t + be^t$ ଅଟେ।

(c) Solve the following differential equation :

ନିମ୍ନପ୍ରଦତ୍ତ ଅବକଳ ସମୀକରଣଟିକୁ ସମାଧାନ କର :

$$(1+y^2)dx + (x - e^{-\tan^{-1}y})dy = 0$$

(d) Evaluate (ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର)

$$\int \frac{dx}{(1+x)\sqrt{1-x^2}}$$

(e) Show that (ଦର୍ଶାଅ ଯେ)

$$\int_0^1 \frac{\ln x}{\sqrt{1-x^2}} dx = -\frac{\pi}{2} \ln 2$$

6. Answer any three questions :

4×3=12

ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ପଶ୍ଚର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) If the sum of two unit vectors is a unit vector, show that the magnitude of their difference is $\sqrt{3}$.

ଯଦି ଦୁଇ ଏକକ ଦିଶାଙ୍କର ଯୋଗ ଏକକ ଦିଶାଙ୍କ ହୁଏ, ତେବେ ଦର୍ଶାଅ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତରର ମାନ $\sqrt{3}$ ହେବ ।

(b) Prove that the measure of the angle between two main diagonals of a cube is $\cos^{-1} \frac{1}{3}$.

ପ୍ରମାଣ କର ଯେ ଗୋଟିଏ ସମଘନର ଦୁଇ ପ୍ରଧାନ କର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟସ୍ଥ କୋଣର ପରିମାଣ $\cos^{-1} \frac{1}{3}$ ହେବ ।

(Turn Over)

- (c) The position vectors of two points A and B are $3\hat{i} + \hat{j} + 2\hat{k}$ and $\hat{i} - 2\hat{j} - 4\hat{k}$ respectively. Find the equation of the plane passing through B and perpendicular to $\vec{AB}$.

(b)

A ଓ B ଦୁଇ ବିନ୍ଦୁର ସ୍ଥିତି ଦିଶାଇ ଯଥାକ୍ରମେ $3\hat{i} + \hat{j} + 2\hat{k}$ ଓ $\hat{i} - 2\hat{j} - 4\hat{k}$ ଅଟେ । B ବିନ୍ଦୁଗାମୀ ଓ $\vec{AB}$ ପ୍ରତି ଲମ୍ବ ସମତଳର ସମୀକରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(c)

- (d) Find the area of the triangle ABC with vertices A(1, 2, 4), B(3, 1, -2) and C(4, 3, 1) by vector method.

8. Ans

6066

A(1, 2, 4), B(3, 1, -2) ଓ C(4, 3, 1) ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁ ବିଶିଷ୍ଟ ABC ତ୍ରିଭୁଜର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଦିଶାଇ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(a)

- (e) Prove that (ପ୍ରମାଣ କର ଯେ)

$$[\vec{a} + \vec{b} \quad \vec{b} + \vec{c} \quad \vec{c} + \vec{a}] = 2[\vec{a} \quad \vec{b} \quad \vec{c}]$$

GROUP—C

(Marks : 30)

ଗ—ବିଭାଗ

(ନମ୍ବର : ୩୦)

7. Answer any one question :

6

ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

- (a) Find the area enclosed by $y = 4x - 1$ and $y^2 = 2x$.

$y = 4x - 1$ ଓ $y^2 = 2x$ ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(b) Evaluate

ମୂଲ୍ୟାୟନ କର

$$\int \frac{2\cos x + 7}{4 - \sin x} dx$$

(c) Solve (ସମାଧାନ କର)

$$(4x + 6y + 5)dx - (2x + 3y + 4)dy = 0$$

8. Answer any one question :

6

ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) Find the shortest distance between the lines

$$\frac{x-3}{3} = \frac{y-8}{-1} = \frac{z-3}{1} \text{ and}$$

$$\frac{x+3}{-3} = \frac{y+7}{2} = \frac{z-6}{4}$$

Find also the equations of the line of shortest distance.

$$\frac{x-3}{3} = \frac{y-8}{-1} = \frac{z-3}{1} \text{ ଓ}$$

$$\frac{x+3}{-3} = \frac{y+7}{2} = \frac{z-6}{4}$$

ରେଖା ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନତମ ଦୂରତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର।

ନିମ୍ନତମ ଦୂରତା ରେଖାର ସମୀକରଣ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର।

- (b) If $\vec{a} = 2\hat{i} + \hat{k}$, $\vec{b} = \hat{i} + \hat{j} + \hat{k}$ and $\vec{c} = 4\hat{i} - 3\hat{j} + 7\hat{k}$, then find the vector $\vec{r}$ which satisfies $\vec{r} \times \vec{b} = \vec{c} \times \vec{b}$ and $\vec{r} \cdot \vec{a} = 0$.

ଯଦି $\vec{a} = 2\hat{i} + \hat{k}$, $\vec{b} = \hat{i} + \hat{j} + \hat{k}$, $\vec{c} = 4\hat{i} - 3\hat{j} + 7\hat{k}$
ତେବେ, ଦିଶାଇ $\vec{r}$ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ଯେପରିକି $\vec{r} \times \vec{b} = \vec{c} \times \vec{b}$
ଓ $\vec{r} \cdot \vec{a} = 0$.

9. Answer any one question :

ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପଶ୍ଚର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

- (a) If ABC is a right-angled triangle at A , prove that

$$\tan^{-1} \frac{b}{a+c} + \tan^{-1} \frac{c}{a+b} = \frac{\pi}{4}$$

where a, b, c are sides of the triangle.

ଯଦି ABC A ଠାରେ ଏକ ସମକୋଣୀ ତ୍ରିଭୁଜ, ପ୍ରମାଣ
କର ଯେ, $\tan^{-1} \frac{b}{a+c} + \tan^{-1} \frac{c}{a+b} = \frac{\pi}{4}$ ଯେଉଁଠି

a, b, c ତ୍ରିଭୁଜଟିର ଭୁଜ ହୁଅନ୍ତି।

(b) If f is a function if each $(g \circ f)^{-1}$

ଯଦି f : $X \rightarrow Y$ ଏକ ଫଙ୍କ୍ସନ୍ ଓ $g : Y \rightarrow Z$ ଏକ ଫଙ୍କ୍ସନ୍ ତେବେ $(g \circ f)^{-1}$

(c) Solve the following problem
ଲେଖକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ

subject

10. Answer any one question
ଯେକୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ

(a) Two cards are drawn witho deck. Find the probability of getting a pair. Also determine the number of possible outcomes.

(b) If $f: X \rightarrow Y$ and $g: Y \rightarrow Z$ are two functions, show that $g \circ f$ is invertible if each of f and g is so and then $(g \circ f)^{-1} = f^{-1} \circ g^{-1}$.

ଯଦି $f: X \rightarrow Y$ ଓ $g: Y \rightarrow Z$ ଦୁଇଟି ଫଳନ ହୁଅନ୍ତି ଦର୍ଶାଅ ଯେ ଯଦି f ଓ g ପ୍ରତ୍ୟେକର ପ୍ରତିଲୋମ ଥାଏ ତେବେ $g \circ f$ ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଲୋମ ରହିବ ଏବଂ $(g \circ f)^{-1} = f^{-1} \circ g^{-1}$.

(c) Solve the following LPP graphically :
ଲେଖାଚିତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ LPPର ସମାଧାନ କର :

Maximize (ଗରିଷ୍ଠମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର)

$$Z = 3x_1 + 2x_2$$

subject to (ଯେପରିକି)

$$-2x_1 + x_2 \leq 1$$

$$x_1 \leq 2$$

$$x_1 + x_2 \leq 3$$

$$x_1, x_2 \geq 0$$

10. Answer any one question : 6

ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପଶ୍ଚର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(a) Two cards are drawn successively without replacement from a well-shuffled deck of 52 cards. Find the probability distribution of the number of aces. Also determine the mean and the variance of the number of aces.

(Turn Over)

52 ପତାଥିବା ଭଲ ଭାବରେ ଫେଣ୍ଡା ହୋଇଥିବା ତାସ୍ ମୁଠାରୁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ, ସ୍ଥାନପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟତିରେକେ ଦୁଇଟି ତାସ୍ ଟଣାଗଲା । ଟିକା ସଂଖ୍ୟାର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ବ୍ୟକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର । ପୁନଶ୍ଚ ଏହାର ମାଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରସରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

- (b) Solve the following linear algebraic equations using inverse of a matrix :

ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଏକତୀ ବୀଜୀୟ ସମୀକରଣଗୁଡ଼ିକର ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ସ ବିଲୋମ ବ୍ୟବହାର କରି ସମାଧାନ କର :

$$x + y + z = 4$$

$$2x - y + 3z = 1$$

$$3x + 2y - z = 1$$

- (c) By elementary operations, find A^{-1} for the following :

ମୌଳିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ A^{-1} ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର :

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \end{bmatrix}$$

11. Answer any one question :

ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପଶ୍ଚର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

- (a) If (ଯଦି)

$$x = \frac{1 - \cos^2 \theta}{\cos \theta}, \quad y = \frac{1 - \cos^{2n} \theta}{\cos^n \theta}$$

then (ତେବେ) show that (ଦର୍ଶାଅ ଯେ)

$$\left(\frac{dy}{dx} \right)^2 = n^2 \left(\frac{y^2 + 4}{x^2 + 4} \right)$$

- (b) Find the coordinates of the point on the curve $x^2y - x + y = 0$, where the slope of the tangent is maximum.

$x^2y - x + y = 0$ ବକ୍ରର ଉପରିଷ୍ଠ ସେହି ବିନ୍ଦୁର ସ୍ଥାନାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ଯେଉଁଠାରେ ସର୍ତ୍ତକରି ଲୋପ ସର୍ବାଧିକ ଅଟେ ।

***